

ПРОБЛЕМНА ЛЕКЦІЯ ЯК ЗАСІБ ПЕРВИННОГО ЗАСВОЄННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Актуальність. Безперервний розвиток системи освіти вимагає впровадження нових методів викладання та додавання сучасних компонентів традиційним засобам навчання. Одним з таких засобів є лекція. Особливої уваги заслуговує такий її вид, як проблемна лекція [1; 3; 4].

Проблемна лекція – один з методів навчання, відмінністю якого є визначення викладачем перед студентами певної проблеми, що пробуджує у них бажання знайти засоби її вирішення. Викладач допомагає їм у цьому за допомогою співпраці та діалогу, що стимулює студентів до активної пізнавальної діяльності [2]. Такий вид лекцій може бути віднесеним до інтерактивних засобів навчання, які повинні дедалі ширше впроваджуватися у сучасну освіту.

Мета дослідження: визначити ефективність проблемної лекції як засобу початкового рівня засвоєння інформації з курсу внутрішньої медицини.

Дизайн дослідження. Студенти 4 курсу, що навчаються у ДЗ «ДМА» за фахом лікувальна справа (150 осіб), прослухали блок лекцій з пульмонології. До цього блоку поряд з іншими згідно з учбовим планом увійшли лекції з наступних тем: «Пневмонія: клініка, діагностика, лікування», «Бронхіальна астма: клініка, діагностика, лікування», «Хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) : клініка, діагностика, лікування», а також лекція на тему: «Методи дослідження в пульмонології». На початку останньої лекції студентам було поставлене проблемне запитання щодо необхідності та доцільності використання тих чи інших лабораторних та/або інструментальних методів обстеження хворих з метою діагностики респіраторної патології. В кінці цієї лекції

студентам було запропоноване наступне завдання: скласти план додаткових методів дослідження для пацієнтів з найбільш розповсюдженими захворюваннями дихальної системи (пневмонія, бронхіальна астма, ХОЗЛ). Виконання завдання не передбачало попередньої підготовки. Час виконання – п'ять хвилин.

Результати. Більшість студентів, а саме 120 осіб, виявили зацікавленість у запропонованому їм виді роботи і виконали завдання.

Аналіз робіт студентів показав, що 62 респондента (51,6 %) продемонстрували відсутність структуризації знань, що виражалось у хаотичному призначенні багатьох методів дослідження, які не завжди відповідали вказаній нозології. Крім того, 17 студентів (14,2 %) виконали роботу з суто формальним підходом. В той же час, значна кількість опитаних студентів – 41 особа (34,2 %), склали достатньо правильні плани обстеження хворих. Відмінними рисами цих робіт були: 1) виділення методів обстеження, які відповідають сучасним стандартам та є необхідними для встановлення діагнозу; 2) обґрунтування додаткових другорядних методів дослідження; 3) відсутність «зайвих», необґрунтованих методів дослідження.

Потрібно зауважити, що лише 23 (19,2 %) студента у своїх роботах виклали саме додаткові методи дослідження, що, власне, і було основною вимогою поставленого завдання. Решта опитаних студентів першими у плані обстеження визначили опитування хворих, огляд, пальпацію тощо, чим продемонстрували відсутність розуміння різниці між основними (фізикальними) та додатковими (лабораторними, інструментальними) методами дослідження.

Висновки.

Проблемна лекція є перспективним засобом для створення додаткової зацікавленості студентів, оскільки попередньо сформульоване завдання і наступна самостійна робота можуть спонукати слухача більш

уважно слідкувати за ходом лекції та одночасно з прослуховуванням готуватися до можливої відповіді.

Проблемна лекція є ефективним засобом початкового рівня засвоєння інформації з курсу внутрішньої медицини, адже більше третини опитаних студентів продемонстрували задовільний рівень засвоєння поданої у лекції інформації.

Крім того, проблемна лекція з інтерактивним компонентом у вигляді самостійної роботи за темою лекції дозволяє визначити базовий рівень знань великої кількості студентів, їх здатність сприймати подану в лекції інформацію та користуватися нею на практиці.

Список використаних джерел:

1. Педагогика в медицине: учебное пособие для студентов высших медицинских учебных заведений / Н.В.Кудрявая, Е.М.Уколова, Н.Б.Смирнова, Е.А.Волошина, К.В.Зорин; под ред. Н.В.Кудрявой. – М.: Издательский центр “Академия”, 2006. – 320 с.

2. Романовська О.О., Яворський П.Р. Застосування методу проблемної лекції для викладання економічних дисциплін / Теорія і практика управління соціальними системами. – 2012. – № 2. – с. 68-78.

3. Сухова Н.А. Проблемна лекція — один із методів творчого мислення. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/24208/.

4. Филиппенко Н.Г, Поветкин С.В. Клиническая проблемная лекция в медицинском университете (методические рекомендации). – Курск: КГМУ, 2011. –20 с.